Akademik Sınavlar Merkezi | Orta | Herkes

YDS Paragraf Soru Kökleri ve Türkçe Anlamları: Türlere Göre Tam Liste

YDS paragraf sorularında sık görülen soru köklerinin (according to, it can be inferred, mainly about, purpose, attitude, NOT/EXCEPT) Türkçe anlamları, her kökün paragrafta neyi aradığı, tutum sıfatları, bildirme fiilleri ve kökü hızlı çözümleme adımları.

Zafer Hoca · Yayın: 07.11.2026 · 10 dk okuma

Kısaca: Soru kökü, okuma sorusunda sizden ne istendiğini söyleyen cümledir. YDS'deki paragraf soruları birkaç kalıba ayrılır: ana fikir ve başlık (*mainly about, best title*), ayrıntı (*according to the passage*), çıkarım (*it can be inferred, one can understand*), yazarın amacı ve tutumu (*purpose, attitude*), gönderim ve olumsuz kökler (*refers to, NOT, EXCEPT*). Kökü Türkçeye doğru çevirip türünü belirlemek, paragrafın neresine ve nasıl bakacağınızı belirler.

Okuma bölümünde puan kaybının önemli bir kısmı paragrafı anlamamaktan değil, soruyu yanlış okumaktan gelir. "Metinde açıkça söylenen" ile "metinden çıkarılabilen" arasındaki farkı kaçıran aday doğru bilgiyi yanlış soruya cevap olarak işaretler. Bu madde okuma stratejisini değil, sınavda tekrar tekrar karşınıza çıkan soru köklerinin Türkçe anlamını ve her kökün sizden beklediği işi anlatır. Tarama (skimming), hedefli arama (scanning) ve zaman yönetimi için YDS reading ve paragraf anlama teknikleri maddesine bakın; iki madde birlikte okunduğunda tam bir okuma çerçevesi oluşur.

Soru kökü nedir, neden bu kadar önemli?

Soru kökü (question stem), seçeneklerden önce gelen ve sorunun görevini tanımlayan kısımdır. Aynı paragrafa dört farklı kökle dört farklı soru sorulabilir; paragraf değişmez, sizden istenen iş değişir. Bu yüzden kökü okumadan seçeneklere geçmek, haritaya bakmadan yola çıkmaya benzer.

Kökler üç bilgi taşır: **soru türü** (ayrıntı mı, çıkarım mı, amaç mı), **odak** (hangi kavram, kişi ya da olay hakkında) ve **yön** (doğru olanı mı, olmayanı mı arıyorsunuz). Üçünü birden yakalarsanız paragrafın tamamını yeniden okumanız gerekmez; yalnız ilgili bölüme dönersiniz.

Kökü okurken üç şeyin altını zihninizde çizin: soru türünü gösteren fiil (*infer, state, suggest*), odaktaki ad (*the researchers, the new policy*) ve varsa olumsuzluk sözcüğü (*NOT, EXCEPT, cannot*). Bu üçlü, kökün yüzde doksanını anlatır.

YDS paragraf soru kökleri hangi türlere ayrılır?

Aşağıdaki tablo, akademik İngilizce okuma sınavlarında ve YDS'de sık görülen kök türlerini, tipik kalıplarını ve her türün paragrafta neyi aradığını özetler. Kalıplar sınavdan sınava küçük farklarla yazılabilir; önemli olan anahtar fiili tanımaktır.

Tür	Tipik kök kalıbı	Türkçe anlamı	Paragrafta ne ararsınız?
Ana fikir	The passage is mainly about / mainly concerned with …	Parça esas olarak … hakkındadır / … ile ilgilidir	Bütün cümleleri kapsayan genel konu
Başlık	Which of the following could be the best title for the passage?	Aşağıdakilerden hangisi parça için en uygun başlık olabilir?	Ne çok dar ne çok geniş, konunun özü
Ayrıntı	According to the passage, … / It is stated in the passage that …	Parçaya göre … / Parçada … belirtilmektedir	Metinde açıkça yazan bilgi (çoğu zaman başka sözcüklerle)
Çıkarım	It can be inferred from the passage that … / One can understand from the passage that …	Parçadan … sonucu çıkarılabilir / Parçadan … anlaşılmaktadır	Yazılmayan ama metnin zorunlu olarak desteklediği sonuç
Amaç	The author's main purpose is to … / The author mentions X in order to …	Yazarın asıl amacı … / Yazar X'ten … için söz eder	Paragrafın ya da bir örneğin işlevi
Tutum ve ton	The author's attitude towards X can best be described as …	Yazarın X'e karşı tutumu en iyi … olarak tanımlanabilir	Değerlendirme sözcükleri, sıfatlar, kayıtlar
Gönderim	The word "they" in the passage refers to …	Parçadaki "they" sözcüğü … kastetmektedir	Zamirin önündeki uygun ad öbeği
Olumsuz / istisna	Which of the following is NOT mentioned …? / … EXCEPT	Aşağıdakilerden hangisinden söz edilmemiştir? / … dışında	Metinde karşılığı olmayan tek seçenek

Ana fikir ve başlık soru kökleri

Ana fikir kökleri paragrafın tamamına yöneliktir. Doğru seçenek, paragraftaki her cümlenin "çatısı altına girebildiği" ifadedir. Tek bir örneği ya da tek bir ayrıntıyı anlatan seçenek, doğru bilgi içerse bile ana fikir olamaz.

- **The passage is mainly about …** — Parça esas olarak … hakkındadır.
- **The passage mainly focuses on / deals with / discusses …** — Parça ağırlıklı olarak … üzerinde durur / … ele alır / … tartışır.
- **The main idea of the passage is that …** — Parçanın ana fikri, … olduğudur.
- **The passage is primarily concerned with …** — Parça öncelikle … ile ilgilidir.
- **Which of the following could be the best title for the passage?** — Parça için en uygun başlık hangisi olabilir?

Başlık sorularında iki tuzak öne çıkar: paragrafın yalnız ilk cümlesini özetleyen başlık (çok dar) ve konunun bütün alanını kapsayan başlık (çok geniş). Örneğin uyku ve hafıza ilişkisini anlatan bir paragraf için "Sleep" çok geniş, "A Study in 2010" çok dar kalır; doğru başlık ikisinin arasında, ilişkiyi adlandıran başlıktır.

Ayrıntı (bilgi) soru kökleri ve Türkçe anlamları

Ayrıntı kökleri, cevabın paragrafta yazılı olduğunu söyler. Burada yorum yapmazsınız; sorudaki odak sözcüğü paragrafta bulur, o cümleyi seçeneklerle karşılaştırırsınız. Doğru seçenek çoğu

zaman metindeki cümlenin eş anlamlılarla yeniden yazılmış hâlidir (paraphrase).

- **According to the passage, …** — Parçaya göre …
- **It is stated / pointed out / mentioned in the passage that …** — Parçada … belirtilmektedir / … dikkat çekilmektedir / … sözü edilmektedir.
- **It is emphasised / stressed in the passage that …** — Parçada … vurgulanmaktadır.
- **The passage states / indicates that …** — Parça … olduğunu belirtir / gösterir.
- **As it is understood from the passage, …** — Parçadan anlaşıldığı kadarıyla …
- **Soru sözcüğüyle kurulan kökler:** *Why did the researchers …?* (Araştırmacılar neden …?), *What is the reason for …?* (… nedeni nedir?), *How did X affect Y?* (X, Y'yi nasıl etkiledi?)

"Emphasised" ve "stressed" köklerinde dikkat edilecek nokta, vurgulanan fikrin yalnız bir kez geçen bir ayrıntı değil, yazarın üzerinde durduğu bir nokta olmasıdır. Metinde *it is crucial, above all, in particular, most importantly* gibi işaretler bu tür soruların cevabının yerini gösterir.

Çıkarım soru kökleri: "infer" ve "understand" ne ister?

Çıkarım kökleri okuma bölümünün en çok yanlış yapılan sorularıdır. Doğru seçenek paragrafta kelimesi kelimesine yazmaz, ama paragrafın söyledikleri doğruysa o seçenek de **zorunlu olarak** doğrudur. "Olabilir" düzeyindeki tahmin çıkarım sayılmaz.

- **It can be inferred from the passage that …** — Parçadan … sonucu çıkarılabilir.
- **One can understand / conclude from the passage that …** — Parçadan … anlaşılabilir / … sonucuna varılabilir.
- **It is clear from the passage that …** — Parçadan açıkça anlaşılmaktadır ki …
- **The passage suggests / implies that …** — Parça … olduğunu ima eder / sezdirir.
- **It can be understood from the passage that …** — Parçadan … anlaşılmaktadır.
- **The author implies / suggests that …** — Yazar … olduğunu ima eder.

Bu kökler arasında ince bir fark vardır. *It is clear* ve *one can understand* çoğu zaman metne çok yakın, neredeyse açıkça söylenmiş bir bilgiyi ister. *Infer*, *imply* ve *suggest* ise bir adım öteye, yazılanlardan mantıkla çıkan sonuca gider. Her iki durumda da seçeneği doğrulayan cümleyi paragrafta gösterebilmelisiniz; gösteremiyorsanız seçenek büyük olasılıkla sizin yorumunuzdur.

Çıkarım sorularında genel kültürünüze güvenmeyin. Seçenek dünyada doğru olabilir, ama paragraf onu desteklemiyorsa yanlıştır. Tersine, size tuhaf gelen bir seçenek paragrafın verdiği bilgiden zorunlu olarak çıkıyorsa doğrudur.

Yazarın amacı, tutumu ve tonu soruları

Amaç kökleri

- **The author's main purpose (in writing the passage) is to …** — Yazarın (parçayı yazmaktaki) asıl amacı … dır.
- **The primary purpose of the passage is to …** — Parçanın temel amacı …
- **The author mentions / refers to X in order to …** — Yazar X'ten … amacıyla söz eder.
- **The example of X is given to …** — X örneği … için verilmiştir.

Amaç sorularında seçenekler genellikle bir fiille başlar: *to explain* (açıklamak), *to criticise* (eleştirmek), *to compare* (karşılaştırmak), *to warn* (uyarmak), *to challenge a view* (bir görüşe karşı çıkmak), *to illustrate* (örneklemek). Önce paragrafın ne yaptığını tek fiille kendiniz söyleyin,

sonra o fiili seçeneklerde arayın.

Tutum ve ton sözcükleri

Tutum kökleri yazarın konuya bakışını sorar. Bu soru türünü örnek paragraf ve çözümüyle YDS yazarın tutumu soruları maddesinde ayrıntılı ele aldık. Seçenekler çoğu zaman tek sıfattan oluşur; bu sıfatların anlamını bilmemek doğru okumayı boşa çıkarır.

Sıfat	Türkçe anlamı	Metindeki tipik işaret
objective / neutral	nesnel / tarafsız	Görüş bildirmeden bilgi aktarma
critical	eleştirel	*fails to, overlooks, flawed*
sceptical (skeptical)	kuşkucu, şüpheci	*it remains doubtful, little evidence*
supportive / approving	destekleyici / onaylayan	*rightly, a welcome step*
optimistic / pessimistic	iyimser / kötümser	Geleceğe dair olumlu ya da olumsuz beklenti
cautious	temkinli, ihtiyatlı	*may, might, it is too early to say*
ambivalent	ikircikli, kararsız	Hem olumlu hem olumsuz değerlendirme
indifferent	kayıtsız, ilgisiz	Akademik metinlerde nadiren doğru cevaptır

Akademik metinlerde yazarlar görüşlerini çoğu zaman kayıtlı (temkinli) dille bildirir. *may, appear to, it is likely that* gibi ifadelerin tutumu nasıl yumuşattığını akademik İngilizcede hedging maddesinde ayrıntılı bulabilirsiniz.

Gönderim, bağlamda anlam ve olumsuz kökler

Gönderim ve sözcük anlamı

- **The word "it / they / this" in the passage refers to …** — Parçadaki "it / they / this" sözcüğü … kastetmektedir.
- **The phrase "X" in the passage is closest in meaning to …** — Parçadaki "X" ifadesi anlamca en çok … yakındır.

Gönderim sorusunda zamirin tekil ya da çoğul olmasına bakın ve aday adı zamirin yerine koyup cümleyi yeniden okuyun. Anlam sorusunda sözlük anlamını değil, cümledeki anlamı ararsınız; çok anlamlı bir sözcüğün en bilinen anlamı çoğu zaman çeldiricidir.

Olumsuz ve istisna kökleri

- **Which of the following is NOT mentioned in the passage?** — Parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?
- **Which of the following is NOT true according to the passage?** — Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?
- **All of the following are mentioned EXCEPT …** — … dışında hepsinden söz edilmiştir.
- **It cannot be inferred from the passage that …** — Parçadan … sonucu çıkarılamaz.

Bu köklerde işlem tersine döner: dört seçeneği metinde doğrulayıp eleyecek, kalan tek seçeneği işaretleyeceksiniz. Olumsuzluk sözcüğünü gözden kaçırmak, doğru bildiğiniz bir bilgiyi yanlış yere koymanın en kısa yoludur.

Kökü 10 saniyede çözümlemek: adım adım

1. **Kökü seçeneklerden önce okuyun.** Seçenekler zihninizi yönlendirmeden önce ne arayacağınızı belirleyin.
2. **Türü adlandırın.** "Bu bir ayrıntı sorusu" ya da "bu bir çıkarım sorusu" diye kendinize söyleyin. Tür, okuma derinliğini belirler.
3. **Odak sözcüğü seçin.** Kökteki ad öbeğini (kişi, kavram, yöntem) paragrafta bulmak için kullanacağınız anahtar olarak not edin.
4. **Yönü kontrol edin.** NOT, EXCEPT, cannot, least gibi sözcükler var mı? Varsa eleme yöntemine geçin.
5. **Paragrafta ilgili yeri bulun.** Ayrıntı ve gönderim sorularında tek cümleye, çıkarım ve amaç sorularında birkaç cümleye ya da bütüne bakın.
6. **Seçeneği metinle eşleştirin.** Doğru seçeneği destekleyen cümleyi gösterebiliyorsanız işaretleyin; gösteremiyorsanız yeniden eleyin.

Bu sıra ilk denemelerde yavaş gelebilir. Birkaç hafta düzenli uygulandığında kök çözümleme otomatikleşir ve soru başına harcadığınız süre kısalır. Süre planı için YDS sınav süresi yönetimi maddesine bakabilirsiniz.

Kök fiillerindeki ince anlam farkları

Köklerde ve seçeneklerde geçen bildirme fiilleri, yazarın bilgiye ne kadar bağlı olduğunu gösterir. Aşağıdaki fiiller hem kökte hem doğru seçenekte sık geçer; anlamlarını ayırt etmek, "yazar bunu söyledi mi, yoksa yalnız ima mı etti?" sorusunu cevaplamanızı sağlar.

Fiil	Türkçe anlamı	Not
state	belirtmek	Açıkça söylenen; ayrıntı sorusu işareti
imply / suggest	ima etmek / sezdirmek	Açıkça söylenmeyen; çıkarım işareti
argue / claim / maintain	savunmak / iddia etmek / ileri sürmek	Yazarın ya da bir tarafın görüşü, kanıtlanmış olgu değil
acknowledge / concede	kabul etmek / (karşı görüşü) kabullenmek	Çoğu zaman ardından *but* ya da *however* gelir
question / challenge	sorgulamak / karşı çıkmak	Eleştirel tutumun işareti
attribute X to Y	X'i Y'ye bağlamak	Neden-sonuç ilişkisi; X sonuç, Y neden
account for	açıklamak; (oranı) oluşturmak	İki anlamı bağlamdan ayırt edin

Kök fiillerinin yanında paragraftaki bağlaçlar da sorunun cevabını işaret eder. Zıtlık, neden-sonuç ve ekleme bağlaçlarını güçlendirmek için YDS bağlaçlar rehberi maddesini, akademik sözcük dağarcığı için YDS akademik kelime listesi maddesini kullanabilirsiniz.

Soru kökleriyle ilgili sık yapılan hatalar

- **"Stated" sorusuna çıkarımla cevap vermek:** Metinde yazmayan ama mantıklı görünen seçeneği seçmek. Ayrıntı sorusunda cevap metinde vardır.
- **"Infer" sorusunda metni kopyalayan seçeneğe takılmak:** Paragraftaki sözcükleri aynen tekrar eden seçenek, anlamı çarpıtılmış bir çeldirici olabilir.
- **Olumsuzluk sözcüğünü atlamak:** NOT ve EXCEPT içeren köklerde doğru bilgiyi işaretleyip

soruyu kaybetmek.

- **Ana fikir sorusunda ilk cümleye güvenmek:** Konu cümlesi bazen paragrafın ortasında ya da sonundadır; bütün paragrafı kapsayan seçeneği arayın.
- **Tutum sorusunda kendi görüşünüzü yansıtmak:** Konuya sizin nasıl baktığınız değil, metindeki değerlendirme sözcükleri belirleyicidir.
- **Kesin ifadeleri gözden kaçırmak:** *always, never, all, only* gibi sözcükler taşıyan seçenekler, metin aynı kesinlikte konuşmuyorsa yanlıştır.

Kök çözümlemesini kalıcı hâle getirmenin en iyi yolu, deneme sınavlarından sonra yanlış yaptığınız her okuma sorusunu kök türüne göre sınıflandırmaktır. Hangi türde daha çok kaybettiğinizi görmek için YDS deneme sınavı stratejisi maddesindeki hata defteri yöntemini uygulayabilir, netlerinizin puana etkisini YDS puan hesaplama aracıyla izleyebilirsiniz.

Kaynaklar ve resmî bağlantılar

- ÖSYM: YDS, e-YDS ve YÖKDİL kılavuzları, sınav duyuruları ve yayımlanan önceki dönem soru kitapçıkları
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK): yabancı dil puanlarının lisansüstü eğitim ve akademik kadrolarda kullanımına ilişkin mevzuat

Etiketler: #Akademik İngilizce #Strateji #YDS #YÖKDİL

YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin. Zafer Hoca kursları: zaferhoca.com.tr/magaza